

REFERAT Forebyggelsesudvalget (Nedlagt 31.12.2021) d. 25-05-2020

Mødedato Mandag d. 25. maj 2020 kl. 15:00

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Budget 2021 - budgetforslag på Forebyggelsesudvalgets område.....	3
Forårsopfølgning 2020 på Forebyggelsesudvalgets område.....	4
Politiske årsmål.....	5
Status på igangværende indsatser og projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget.....	7
Status på forebyggende indsatser i regi af Selvhjælp Herning.....	11
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	13

Punkt 13: Budget 2021 - budgetforslag på Forebyggelsesudvalgets område

00.30.00-G01-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	x							x	

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til budget 2021-2024 på Forebyggelsesudvalgets område forelægges udvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Jfr. budgetproceduren for 2021 fremsendes forslag til budget 2021-2024 på Serviceområde 19, Forebyggelse. Det samlede budgetforslag omfatter årsmål samt driftsbemærkninger. Driftsbemærkningerne er vedlagt sagen som bilag. Årsmålene behandles i et særskilt punkt på dagsordenen.

Størstedelen af budgettet på Forebyggelsesudvalgets område vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, som styringsmæssigt betragtes som værende uden for rammestyring.

Aktivitetsbestemt medfinansiering er budgetteret som svarende til den teknisk udmeldte budgetramme. Der foretages teknisk korrektion senere i budgetprocessen. Det fremgår af budgetproceduren, at der i budgetprocessen for budget 2021-2024 fortsat vil være særligt fokus på budgetlægningen af aktivitetsbestemt medfinansiering på Serviceområde 19 Forebyggelse, idet økonomien på området er kompleks og i høj grad påvirkes af udviklingen på landsplan.

Den fremtidige økonomi på området er usikker. Det må forventes, at der kommer en efterregulering i 2021 vedrørende tidligere år. Endvidere er det sandsynligt, at sygehusenes udfordringer i forbindelse med Covid-19 også vil have en afsmittende effekt på kommunernes medfinansiering.

Det er i øvrigt forvaltningens opfattelse, at en ny model for kommunal medfinansiering kan blive aktuel i 2021, koblet til rammerne for en ny sundhedsreform. Af aftalen om den nye udligningsreform fremgår det, at aftaleparterne inddrages i det videre arbejde med ændringer i den fremadrettede indretning af den kommunale medfinansiering.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at budgetforslag 2021-24 godkendes

at budgetmaterialet videresendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget, jf. budgetproceduren.

Beslutning

Budgetforslag 2021-24 godkendes og videresendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget, jfr. budgetproceduren.

Bilag

Budgetbemærkninger 2021- SO19_PL20

Rammeudmelding budget 2021-24 ØKE

Punkt 14: Forårsopfølgning 2020 på Forebyggelsesudvalgets område

00.30.00-G01-1-19

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR
x x x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Administrationen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. marts 2020 på Forebyggelsesudvalgets område.

Samlet set forventes et mindreforbrug på 1,653 mio. kr.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. marts 2020, som behandles henholdsvis i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 15. juni 2020 og i Byrådet den 22. juni 2020.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af administrationen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. marts 2020.

I nedenstående tabel bliver afvigelsen målt som forventet regnskab 2020 overfor det korrigerede budget 2020.

Forventet regnskab 2020 – drift:

Forebyggelsesudvalget Serviceområde 19	Oprindeligt budget 2020	Genbevil- linger 2020	Tillægsbevil- linger/ opl. 2020	Korrigeret budget 2020	Forventet regnskab 2020	Afvigelse
1.000 kr., 2020-pl	A	B	C	D=(A+B+C)	E	F=(D-E)
Aktivitetsbestemt medfinansiering (udenfor rammestyring)	322.246	-	-	322.246	322.246	-
Sundhedsfremme og Forebyggelse (selvforvaltning/projekter)	4.647	2.111	-	6.758	5.105	1.653
Driftsudgifter i alt	326.893	2.111	-	329.004	327.351	1.653

Note: + = Mindreforbrug / - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående tabel, forventes et mindreforbrug på 1,653 mio. kr.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

På den aktivitetsbestemte medfinansiering forventes balance i 2020, fordi regeringen har valgt at fastfryse den kommunale medfinansiering i form af månedlige acotobetalinge, udregnet på baggrund af de enkelte kommuners budget for 2020.

Herning Kommunes samlede økonomi for den aktivitetsbestemte medfinansiering forventes at udgøre følgende i 2020:

mio kr.

Forventet regnskab 2020 Aktivitetsbestemt medfinansiering	322
Herning kommunes bloktilskudsandel 2020 vedr. aktivitetsbestemt medfin. (fælles kasse)	345
Samlet resultat for Herning kommune (gevinst)	23

Fastfrysningen af betalinger har været aktuel i både 2019 og 2020. Den skyldes, at de aktivitetsdata, som skulle ligge til grund for beregningen af kommunernes medfinansiering, var mangelfulde.

Sundhedsfremme og Forebyggelse

Sundhedsfremme og forebyggelse er under selvforvaltning. Der er et samlet budget på 6,757 mio. kr. inkl. en overførsel fra 2019 på 2,111 mio. kr. Der er igangsat indsatser og projekter for i alt 5,746 mio. kr., hvoraf 0,650 mio. kr. forventes afholdt i 2021. Det resulterer i et forventet mindreforbrug på 1,653 mio. kr.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at budgetopfølgningen tages til efterretning, og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles i henholdsvis Økonomi- og Erhvervsudvalget den 15. juni 2020 og Byrådet den 22. juni 2020.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 15: Politiske årsmål

29.09.00-S55-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	X							X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til Forebyggelsesudvalgets politiske mål for 2021, forelægges udvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

En del af budgetproceduren for 2021 indeholder politiske mål for Serviceområde 19, Forebyggelse.

Forebyggelsesudvalget havde en drøftelse på marts mødet om relevante temaer for de politiske årsmål 2021. Med udgangspunkt i drøftelserne har administrationen formuleret følgende mål:

- Kommunalt Folkesundhedshus - en samling af genoptrænings, sundhedsfremme- og forebyggelsesindsatser på én matrikel med et decentralt element (fælles mål med Serviceområde 18).
- Ny fokuseret forebyggelseshandleplan med fokus på rygning, overvægt og mental sundhed.

Mål om Kommunalt Folkesundhedshus

Udviklingen i det nære sundhedsvæsen med kortere indlæggelsesforløb og mere ambulant behandling øger kravene til kommunernes genoptræningsindsats. Målet består i at arbejde videre for at kunne implementere konceptet for samling af kommunens genoptræning-, sundhedsfremme-, og forebyggelsesindsatser og dermed leve op til disse nye krav. En samling af indsatserne forbedrer muligheden for at koordinere kompetencer og kvalitet i opgaveløsningen, og samtidig lægges der vægt på decentrale aktiviteter, der kan tilgodese kommunens geografiske udstrækning.

Endelig kan en samling af indsatserne medvirke til at styrke samarbejdet med regionen om det nære sundhedsvæsen.

Det forventes, at der på nationalt niveau vedtages en reform på sundhedsområdet, der vil få betydning for den kommunale opgaveportefølje.

Mål om ny fokuseret forebyggelseshandleplan

Der udarbejdes en ny forebyggelseshandleplan med beskrivelse af fokuserede indsatser, inden for Forebyggelsesudvalgets fokusområder rygning, overvægt og mental sundhed. Der lægges vægt på at afdække, hvad der opfattes som vigtigt for forskellige målgrupper, herunder unge, familier, ældre, borgere udenfor arbejdsmarkedet og andre målgrupper, som indsatserne retter sig imod.

Veje til målet – røgfrie miljøer

Hvis der indføres flere røgfrie miljøer, er der en forventning om, at færre borgere starter med at ryge og flere vælger et rygestop, fordi det ikke længere anses for normalt at ryge. Målet er derfor, at børn, unge og voksne skal kunne færdes i røgfrie miljøer, såvel i arbejdstiden, som i fritiden. De skal ikke møde rygning i det offentlige rum. Indsatsen sker i samarbejde med forskellige fællesskaber og i samarbejde med øvrige fagudvalg.

Succeskriterierne kan udover antal rygere, opgøres i forhold til antal steder, der har indført ”Rygning forbudt” eller ”Tak fordi du ikke ryger her”.

Kommunens rygestoptilbud skal være tilgængeligt for alle og være attraktivt, også for de dårligst stillede. Dette betyder, at hjælpemidler som nikotinsubstitution og rygestopmedicin fortsat er gratis. At der kan tilbydes individuelle og lange rygestopforløb hvor borgerens hele situation er i centrum, samt tilbyde forløb tæt på borgerens bopæl.

Andelen af dagligrygere er faldet i Herning Kommune fra 19% i 2010 til 16% i 2013. Dog er andelen stagneret fra 2013 til 2017.

Veje til målet – flere normalvægtige

Målet om flere normalvægtige opnås gennem, større fokus på at fremme sunde måltids- og bevægelsesvaner. Børn, unge og voksne skal møde sunde rammer om måltidet i dagtilbud, skoler, sfo-ér, foreninger, uddannelses tilbud, arbejdspladsen, botilbud, hjemmeplejen og plejecentre. Desuden bør der være fokus på at støtte initiativer om sund madlavning. Der tilbydes hjælp til, at skabe rammer omkring det gode måltid.

51% af borgerne i Herning Kommune er overvægtige. Heraf er 17% svært overvægtige, og andelen har været stigende siden 2010. Der er særlig fokus på at nedbringe andelen af svært overvægtige. I forhold til overvægt, kan målet både være forebyggelse af overvægt og fokus på vægtstop.

Kommunens vægtstoptilbud skal være tilgængeligt for alle svært overvægtige. Vi skal fortsætte med vores vægtstoptilbud på gruppeniveau. Vi skal dog fortsat have fokus på, at tilbud om vægtstop også er attraktiv for de dårligst stillede. Dette betyder, at der kan tilbydes individuelle og lange forløb, hvor borgerens hele situation er i centrum, samt at der kan tilbydes forløb tæt på borgerens bopæl. Der kan være behov for at øge kapacitet i kommunens vægtstoptilbud.

Både andelen af borgere med et usundt kostmønster og andelen af fysisk inaktive borgere i Herning har været stigende siden 2010.

Børn, unge og voksne skal møde tilstrækkeligt med bevægelse i sundhedstilbud, dagtilbud, skoler, SFO'er, foreninger, uddannelses tilbud, arbejdspladsen, botilbud, hjemmeplejen og plejecentre. Der skal være fokus på at støtte initiativer om træning i det fri, som anlæggelse af stier med gode træningsunderstøttende muligheder, ligesom der er fokus på at støtte initiativer i "Bevæg dig for livet"- sammenhæng.

Veje til målet - Mental sundhed

Målet om at styrke den mentale sundhed er et perspektiv i alle indsatser inden for sundhedsfremme og forebyggelse.

Mental sundhed handler om, at have det godt og kunne håndtere dagligdagens gøremål og udfordringer samt indgå i sociale relationer. Der er særligt fokus på, at styrke forebyggelsen af ensomhed blandt ældre, ligesom der er særlig fokus på unges ensomhed. Der arbejdes på at skabe muligheder for at mødes på tværs af geografisk afstand og på tværs af alder og kulturel baggrund. Som alternativ til det personlige møde skabes mulighed for digitale fællesskaber og relationer.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at de politiske mål for 2021 godkendes

at de politiske mål videregives til Økonomi- og Erhvervsudvalget, jf.

budgetproceduren

at administrationen anmodes om, på baggrund af de godkendte politiske mål for 2021,

at formulere forslag til en ny forebyggelseshandleplan

Beslutning

De politiske mål for 2021 godkendes som indstillet og videregives til Økonomi- og Erhvervsudvalget, jf. budgetproceduren.

Administrationen anmodes om at formulere en ny forebyggelseshandleplan med udgangspunkt i de godkendte mål indenfor udvalgets fokusområder og udfra følgende retning.

Rygning: Der arbejdes med tilbud til borgerne og opfordring til røgfrihed. Der arbejdes på samarbejde med fællesskaber, f.x. foreninger, erhvervsliv og lokalsamfund.

Overvægt: Der arbejdes med tilbud tilpasset den enkelte og med fokus på opfølgning.

Mental sundhed: Indsatser målrettes unge og skal ses i et bredere perspektiv end ensomhedsforebyggelse. Der samarbejdes på tværs af politiske udvalg.

Bilag

MÅL 2021 SO19 - ny fokuseret forebyggelseshandleplan_12.05

MÅL 2021_SO19_Sundhedshus

Punkt 16: Status på igangværende indsatser og projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget

29.00.00-A26-1-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Hermed fremlægges oversigt og status på igangværende indsatser og projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget i 2020 til 2022 samt en status over udvalgets økonomiske råderum i perioden 2020 til 2023.

Sagsfremstilling

Forebyggelsesudvalget finansierer følgende projekter i årene 2020 til 2022:

LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende (1. januar 2018 – 31. december 2020)

Formålet med kurset LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende er at forebygge, at pårørende udvikler sygdom eller mistrives på grund af de ekstra udfordringer, der ofte følger med pårørendesituationen.

Økonomi

Forebyggelsesudvalget har bevilget i alt 270.000 kr. Beløbet er fordelt med 140.000 kr. i 2018 og 130.000 kr. i 2019.

Som følge af Satspuljemidler bevilget af Sundheds- og Ældreministeriet til at implementere LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende i alle landets kommuner, udbetaler Komiteen for Sundhedsoplysning 35.000 kr. til kommunerne i henholdsvis 2019 og 2020. Dette på betingelse af, at kommunen gennemfører minimum to kurser i 2019 og 2020.

På møde i maj 2019 har Forebyggelsesudvalget derfor givet tilsagn om at forlænge projektperioden til også at omfatte 2020, og at de allerede afsatte midler på 130.000 kr. i 2019 fordeles over 2019 og 2020.

Boblberg (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

Formålet med Boblberg er at tilbyde borgerne i Herning Kommune en internetbaseret borger-til-borger platform, som giver borgerne mulighed for at skabe nye relationer og interessefællesskaber. Det er borgerne selv, der opretter ”bobler”, og så kan andre slutte sig til. Målet er, at færre borgere oplever ensomhed samt at styrke borgernes mentale, sociale og fysiske sundhed gennem fælles oplevelser og interesser.

Økonomi

Forebyggelsesudvalget har bevilget 288.000 kr. til en toårig forsøgsordning. Beløbet er fordelt med 144.000 kr. i 2020 og 144.000 kr. i 2021.

Etablering af ”Fars legestue” (1. januar 2020 – 31. december 2021)

Formålet med ”Fars legestue” er at tilbyde fædre et mødested, med fokus på fædrenes sundhed og trivsel og hvor leg med børnene kan styrke relationen mellem far og barn.

Økonomi

Forebyggelsesudvalget har bevilget 72.000 kr. svarende til lønudgiften til projektansvarlig for en toårig etableringsperiode. Beløbet er fordelt med 36.000 kr. i 2020 og 36.000 kr. i 2021.

Grundet den nuværende situation omkring COVID-19 er stillingen som projektansvarlig endnu ikke slået op og etablering af ”Fars legestue” er udsat på ubestemt tid.

Forebyggelsesudvalget ansøges derfor om udsættelse af projektstart og dermed en forlængelse af projektperioden ind i 2022.

Forsøgsordning med Elderlearn (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

Elderlearn har det dobbelte formål at bekæmpe ensomhed blandt ældre samtidig med, at integrationen af udlændinge i Danmark fremmes.

Økonomi

Forebyggelsesudvalget har bevilget 360.000 kr. til en toårig forsøgsordning. Beløbet er fordelt med 180.000 kr. i 2020 og 180.000 kr. i 2021.

Barselscafé – Folkekirkens Familiestøtte (1. januar 2020 – 31. januar 2020)

Formålet med barselscaféerne er at tilbyde forebyggende støtte til sårbare familier via hjælp til selvhjælp. Målet er at skabe rammer, hvor forældre har mulighed for at reflektere over deres forældrerolle, ansvar, hvad der er svært, og hvad de håber på at lykkes med. Projektet er udarbejdet i samarbejde med Sundhedsplejen, Herning Kommune.

Økonomi

Forebyggelsesudvalget har i 2020 bevilget 100.000 kr. til etablering af mindst 5 barselscaféer i Herning Kommune. Midlerne skal gå til forplejning, PR-materiale og annoncering samt diverse udgifter. Herefter er der en forventning om, at barselscaféerne kan stå på egne ben.

Den boligsociale helhedsplan ”Plads Til Forskel” (1. oktober 2017 – 31. december 2022)

Formålet med indsatsen er at styrke boligområdernes sociale kapital og sammenhængskraft, fremme tryghed og trivsel blandt beboerne, øge uddannelsesniveaue og antallet af unge i uddannelse samt medvirke til at bryde den negative sociale arv i udsatte familier.

Indsatsen er målrettet boligområderne Holtbjerg og Lyngbyen i Gullestrup.

Indsatsen afvikles i et samarbejde mellem Herning Kommune, boligselskaberne Lejerbo og Fællesbo, politi og Landsbyggefonden.

Pr. 1. januar 2029 blev den boligsociale helhedsplanen Plads Til Forskel udvidet til også at omfatte Brændgårdområdet (Brændgårdsparken, Sønderager, Porshøj og Fruehøj).

Udvidelsen betyder, at boligselskabet Fruehøjgaard også indgår i samarbejdet og i organiseringen af opgaven.

Økonomi

På møde i maj 2017 bevilgede Forebyggelsesudvalget 0,410 mio. kr. årligt over de kommende fire år, svarende til i alt 1.640.000 mio. kr.

På møde i oktober 2018 godkendte Forebyggelsesudvalget medfinansieringen af udvidelsen af Plads til Forskel pr. 1. januar 2019 med i alt 450.000 kr. Beløbet er fordelt over tre år med 150.000 kr i 2020, 150.000 kr. i 2021 og 150.000 kr. i 2022.

Status på aktiviteter og indsatser i ovenstående projekter er nærmere beskrevet i bilag 1.

Forebyggelsesudvalget finansierer løbende følgende forebyggende og sundhedsfremmende indsatser:

- Vægtstopforløb målrettet borgere på 18+ år med svær overvægt, hvilket svarer til en BMI på 30 eller derover, og som ønsker hjælp og støtte til at ændre livsstil. Målet med vægtstopforløbet er at øge borgernes handlekompetence og mestringsevne til at lægge livsstilen om og opnå vægtstop og eventuelt et vægttab.
- Rygestoprådgivning målrettet borgere i alle aldre, der ønsker hjælp og støtte til et rygestop. Rådgivningen består dels af det gruppebaserede tilbud med afsæt i ”Kom og Kvit” og den nyeste viden på området samt individuelt tilrettelagt forløb. I tillæg til rygestoprådgivningen kan borgere, som er storrygere og har et dagligt forbrug på 15 cigaretter eller flere, få gratis rygestopmedicin eller nikotinerstatning i op til fire uger.

Status på de løbende indsatserne er nærmere beskrevet i bilag 2.

Der ses følgende tendenser i de løbende indsatser:

- I forhold til henvisningskilde, ses for begge sundhedstilbud en stigning i antal selvhenviste, hvilket vil sige at borgeren selv henvender sig. Det vurderes, at flere og flere borgere henvender sig på baggrund af anbefaling fra de praktiserende læger.
- I januar 2020 ses en stigning i antal henvendelser vedrørende rygestoprådgivning. Dette begrundes blandt andet med de varslede prisstigninger på cigaretter, og at flere og flere arbejdspladser indfører røgfri arbejdstid.
- Der ses en stigning i antal deltagere på vægtstophold i 2019. Dette begrundes med en øget efterspørgsel og som følge heraf en øget venteliste til vægtstophold i 2018/2019. I 2019 er der derfor udbudt yderligere to vægtstophold.
- En opgørelse over kønsfordelingen blandt deltagerne på sundhedstilbuddene viser, at det fortsat er svært at rekruttere mænd til vægtstophold. Kønsfordelingen på rygestopkurser i 2019 er derimod ens for de to køn.
- Andelen, blandt deltagerne på vægtstophold i 2019, der lykkes med et vægtstop eller et vægttab, udgør 86 %
- Andelen blandt deltagerne på vægtstophold med dårligt selv vurderet helbred falder fra 55 % ved opstart til 24 % ved afslutning. Der er således tale om et fald på 31 procentpoint og en positiv udvikling, med stor betydning for deltagerens helbred alt i alt.
- Andelen blandt deltagerne på vægtstophold, som er fysisk inaktive ved såvel opstart som afslutning, er væsentlig større sammenholdt med tal for borgere på 16+ år i Herning Kommune. På vægtstophold er der primært fokus på teori om fysisk aktivitet og mindre på fysisk aktivitet i praksis. Der er derfor et ønske om at udvikle området og sætte mere fokus på fysisk aktivitet og motion i praksis.
- Blandt deltagerne på rygestop i 2019, var 60 % røgfri ved kurssets afslutning.

Økonomisk status

I det følgende forelægges en status på afsatte midler i 2020 og frem samt et overblik over udvalgets økonomiske råderum i 2020 til 2023.

Oversigt og status over økonomien i 2020 til 2023 (2020-PL) fremlægges her i nedenstående oversigt inklusiv igangværende indsatser og projekter.

	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Budget	4.647.000	4.630.000	4.628.000	4.628.000
Overførsel	2.110.000	785.000	920.000	1.823.000
Budget incl. overførsel	6.757.000	5.415.000	5.548.000	6.451.000
Driftudgifter i alt	2.585.000	2.585.000	2.585.000	2.585.000
Indsatser				
Overvægt	65.000	65.000	65.000	65.000
Storrygerindsats	1.028.000	925.000	925.000	925.000
Boligsocial helhedsplan	847.000	560.000	150.000	
Lær at tackle	42.000			
Bobleberg	144.000	144.000		
Bobleberg startudgift	5.000			
Fars legestue	36.000	36.000		
Elderlern	180.000	180.000		
Familjestøtte - barseiscafe	100.000			
Indsatser i alt	2.447.000	1.910.000	1.140.000	990.000
Forbrug i alt	5.032.000	4.495.000	3.725.000	3.575.000
Projekter med ekstern finansiering				
Naturens rige - et hjerteprojekt	768.000			
Plads til sundhed (+/-450.000)	172.000	0	0	0
Projekter i alt	940.000	0	0	0
Råderum	785.000	920.000	1.823.000	2.876.000

Når rådighedsbeløbet i 2020 er beregnet til 785.000 kr. og ikke 1.653.000 kr., som oplyst i forårsopfølgningen skyldes det, at det i forårsopfølgningen er vurderet, at ikke alle afsatte midler anvendes i 2020 grundet forskydninger mellem årene. Derfor bliver det forventede rådighedsbeløb større i forårsopfølgningen.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at oversigt og status på igangværende indsatser og projekter tages til efterretning

at anmodningen om udsættelse af projektstart og etablering af ”Fars legestue” imødekommes. Dermed forlænges projektet til 2022

at udvalget tager økonomisk status for perioden 2020 - 2023 til efterretning

at udvalget drøfter eventuel anvendelsen af det økonomiske råderum

Beslutning

Oversigt og status på igangværende indsatser og projekter tages til efterretning som indstillet.

Anmodning om forlængelse af projekt "Fars legestue" imødekommes som indstillet.

Økonomisk status for perioden 2020 - 2023 tages til efterretning.

Udvalget drøftede eventuel anvendelse af det økonomiske råderum for 2020. Administrationen anmodes om snarest at anvende midler indenfor råderummet til afhjælpning af ventelister til rygestop og vægtstop, herunder opfølgning i forhold til den enkelte. Derudover anmodes administrationen om forslag til nye projekter indenfor udvalgets fokusområder, der kan finansieres af råderummet.

Bilag

Bilag 1_ Status på igangværende projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget 2020-2022

Bilag 2_ Status på forebyggende og sundhedsfremmende tilbud_ april 2020

Punkt 17: Status på forebyggende indsatser i regi af Selvhjælp Herning

27.15.12-S49-2-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

På møde i Forebyggelsesudvalget i august 2019, besluttede udvalget ekstraordinært, at bevilge et engangstillæg på 100.000 kr. til Selvhjælp Herning i 2019 med det formål, at foreningen får mulighed for at tilpasse driften.

De 100.000 kr. er øremærket følgende to projekter: Pårørendegruppe til sindslidende og Inklusion af udsatte borger i frivilligt arbejde.

Sagsfremstilling

Baggrund for ansøgningen til Forebyggelsesudvalget i Herning Kommune:

I juni 2019 fik Selvhjælp Herning afslag på ansøgning til Socialstyrelsens pulje til frivilligt socialt arbejde (PUF-midler). Dermed havde Selvhjælp Herning en akut økonomisk udfordring, som blandt andet betød, at foreningen ikke kunne videreføre deres aktiviteter som hidtil og i værste fald måtte lukke.

Ansøgningen til Socialstyrelsen omhandlede midler til fem konkrete projekter. Selvhjælp Herning har i flere år fået støtte til forskellige projekter fra PUF-midlerne. I 2017 fik de 153.327 kr. og i 2018 178.768 kr. I 2019 havde de ansøgt om 150.000 kr.

Derudover finansieres Selvhjælp Herning med 400.000 kr. årligt fra §18-midlerne til frivilligt socialt arbejde og med 350.000 kr. fra Børne- og Familieudvalget til trivsel på skolerne.

To af de projekter, som Selvhjælp Herning ansøgte Socialstyrelsen om midler til, blev efterfølgende sendt til Forebyggelsesudvalget. For begge projekter gælder, at der søges om midler til at koordinere opgaver, udarbejde PR-materiale, afholde netværksmøder, rekruttere frivillige og deltagere, afholde forsamlinger med deltagerne samt introduktionskursus og supervision af de frivillige.

Grundet de økonomiske udfordringer fik Selvhjælp Herning på møde i Social- og Sundhedsudvalget i august 2019 ligeledes tildelt et ekstraordinært tilskud på 46.000 kr.

Projekt 1. Pårørendegrupper til sindslidende

Psykisk sygdom er Danmarks største folkesygdom, og antallet af danskere med mentalt dårligt helbred er stigende de seneste år.

Projektets målgruppe er voksne pårørende til mennesker med psykisk sygdom, der føler sig udfordret eller belastet i rollen som pårørende. De pårørende er ofte i risiko for selv at blive syge med fx stress, depression og forhøjet blodtryk. Derved kan de miste deres overskud til at hjælpe og støtte den psykiske syge, indgå i sociale arrangementer og miste deres relation til arbejdsmarkedet.

Derfor ønsker Selvhjælp Herning at oprette selvhjælpsgrupper for pårørende til mennesker med psykisk sygdom med det formål at arbejde forebyggende og være med til at ruste de pårørende til at mestre udfordringerne som pårørende.

Status på indsatser og aktiviteter

Selvhjælp Herning har i efteråret 2019 startet to selvhjælpsgrupper med i alt 12 deltagere for pårørende til mennesker med psykisk sygdom. Begge grupper består af tidligere deltagere på LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende i regi af Sundhed og Ældre, Herning Kommune og tidligere deltagere på et pårørendeforløb hos SIND.

Grupperne giver deltagere et stærkt fællesskab og er et frirum til at tale om deres udfordringer, svære følelser og tanker.

Når situationen omkring COVID-19 igen tillader det, starter endnu en gruppe for fem forældre til børn med psykisk sygdom.

Projekt 2. Inklusion af udsatte borgere i frivilligt arbejde

Undersøgelser viser at frivilligt arbejde giver større social kontakt, gør mennesker mere aktive, tillidsfulde, mere åbne og giver større livskvalitet. Selvhjælp Herning ønsker at lave en målrettet indsats for at inkludere udsatte borgere som frivillige i foreningens arbejde.

Projektet henvender sig primært til voksne på 25+ år, som på grund af psykisk eller fysisk sygdom ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet, og som føler sig ekskluderet, oplever identitetstab eller, at der ikke er brug for dem.

Projektet formål er at inkludere udsatte og sårbare borgere i et meningsfyldt fællesskab, hvor deres bidrag har en betydning og gør en forskel for andre.

Status på indsatser og aktiviteter

I efteråret 2019 er tre borgere blevet inkluderet i projektet og i Selvhjælp Hernings frivillige tilbud. De tre er udfordret af henholdsvis hjerneskade, ADHD, depression, sociale udfordringer og fysisk sygdom. To er tilkendt en førtidspension og en er tilknyttet arbejdsmarkedet i et fleksjob.

To af de nye frivillige fungerer sammen med en ikke-sårbar frivillig, som igangsætter af henholdsvis en selvhjælpsgruppe og en netværksgruppe. Heraf er den ene nu så langt, at hun kan starte en ny gruppe alene. Den tredje frivillige er behjælpelig på kontoret og er med til at repræsentere Selvhjælp Herning ved messer og lignende.

De tre nye frivillige har deltaget i introduktionskursus og sociale arrangementer for frivillige. Det er tydeligt, at fællesskabet og det meningsfulde ved at gøre noget for andre, har stor betydning for dem alle. De udtrykker et tilhørsforhold til foreningen, og alt i alt virker det til, at de har forbedret deres generelle trivsel. Alle tre kommer med ideforslag til foreningen og beriger dagligdagen i Selvhjælp Herning.

Status på den økonomiske situation i Selvhjælp Herning

Tilskuddet fra Forebyggelsesudvalget har haft stor betydning for, at Selvhjælp Herning kunne komme i mål med de planlagte projekter.

Hen over efteråret 2019 er driften i Selvhjælp Herning blevet tilpasset de økonomiske udfordringer. En af stillingerne i Selvhjælp Herning er blevet nednormeret fra 25 til 15 timer ugentligt. Heraf følger, at flere opgaver er blevet overdraget til frivillige, fx er der tre frivillige, som afholder forsamlinger med deltagerne. Flere administrative opgaver varetages også af frivillige fx at passe telefonen en dag om ugen og oprette deltagerne i selvhjaelp.net, som er en platform til styring af selvhjælpsorganisationer, dens grupper, frivillige og de mennesker, der ydes hjælp til.

Selvhjælp Herning oplyser, at de økonomiske udfordringer hermed er afbødet. Der er indsendt ny ansøgning til Socialstyrelsens pulje til frivilligt socialt arbejde. Der forventes svar i juni/juli 2020.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at den forelagte status tages til efterretning.

Beslutning

Status taget til efterretning som indstillet.

Punkt 18: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-1517-10

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Ingen meddelelser.